

se mělo pracovati k jeho uskutečnění v pohraničním území, bylo přebíhání zdejších příslušníků strany a jejich přijímání do služeb pohraničních oddílů S. A., jež takto ve zvýšené míře, jsouce v tom podněcovány členy z československých přeběhlíků, věnovaly svoji činnost právě tomuto programovému bodu strany, ukládajícímu o územní celistvost našeho státu. Obžalovaní, přívrženci snah strany, jsou právě z pohraničního území a již tím více zaujati pro uskutečnění vyznačeného cíle strany, směřujícího ku připojení těchto krajů k Německu; přeběhli-li podle zjištění rozsudku do Německa po předběžné dohodě, že se přihlásí do oddílů S. A. v Německu o práci nebo službu, jejíž povaha a cíl jim podle zjištění byly známy, je logický závěr ze všech uvedených předpokladů ten, že tak učinili proto, aby svým spolčením s údernými oddíly strany NSDAP. přispěli k úkladnému cíli strany proti Československé republice. Tento záměr obžalovaných tudíž dovodil nejvyšší soud ze zjištěných skutečností podle § 288 č. 3 tr. ř. na podkladě příslušných výtek zmateční stížnosti jako právní složku skutkové podstaty zločinu přípravy úkladů podle § 2 al. 1. zák. na ochr. rep.

K uskutečnění svého doznaného úsilí o službu v S. A. podnikli obžalovaní činy, které mohly vésti k výsledku, totiž útěk do Německa, přihlášku k S. A. i další kroky, jak tomu svědčí zjištěný pobyt a stravování na základě průkazu legitimace strany DNSAP. u S. A. oddílů, zejména při obžalovaném T. Poněvadž však nebylo zjištěno, že ku spolčení, totiž ku přijetí obou za členy S. A. skutečně došlo, je možno jejich přeběhnutí do Německa za doznaným účelem ucházeti se o službu v S. A. v dovoděném úkladném záměru uznati ve smyslu § 8 tr. zák. jen za předsevzetí činu, který vedl ke skutečnému vykonání zločinu přípravy úkladů podle § 2 al. 1. zák. na ochr. rep. Obžalovaní ani sami netvrdili, že k dokonání zločinu nedošlo z příčiny na jejich vůli závislé, která by jedině mohla přivoditi beztrestnost pokusu; je proto nutno vycházeti z toho, že příčinou nedokonání byl některý z důvodů v § 8 tr. zák. naznačených, jež však konkrétně zjišťovati netřeba, pokud nebyl ani tvrzen takový důvod nedokonání, jenž by trestnost vylučoval.

Čís. 5191.

Odmítl-li okresní soud pravoplatně odvolání podle § 467 tr. ř. jako opožděné, včítaje proti předpisu § 6 tr. ř. do lhůty poslední den přes to, že byl nedělí, porušil zákon v ustanovení §§ 6, 466, odst. 1 tr. ř.; usnesení to nelze zbaviti účinnosti dozorčí stížností podle § 15 tr. ř., nýbrž nápravu lze zjednati jen zmatečnými stížnostmi na záštitu zákona.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1935, Zm II 466/34.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmatečném stížnosti na záštitu zákona vznesené generální prokuraturou do usnesení okresního soudu v Prostějově ze dne 3. července 1934, jímž bylo odmítnuto odvolání obžalovaného proti rozsudku téhož soudu ze dne 15. března 1934, takto právem: Usnesením okresního soudu v Pro-

stějově ze dne 3. července 1934 porušen byl zákon v ustanovení §§ 6, 466 odst. 1 tr. ř.; usnesení to se zrušuje a okresnímu soudu se ukládá, aby odvolání obžalovaného předložil příslušnému krajskému soudu jako odvolacímu soudu k dalšímu řízení a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Rozsudkem okresního soudu v Prostějově ze dne 15. března 1934 byl obžalovaný uznán vinným, že v létě a na podzim 1933 v P. a K. 1. nenabýv lékařského učení a nemaje zákonného práva léčiti jako lékař nebo hojič nemocné, hojičství (zubolékařství) po živnostensku provozoval, 2. že istivě předstíraje různým osobám, kterým zhotovoval umělé chrupy, že zhotovené korunky jsou zlaté, uvedl je v omyl, kterým utrpěti měly a utrpěly na svém majetku škodu 2.000 Kč nepřevyšující a že tím spáchal přestupek § 343 tr. z. a přestupek podvodu podle § 461 tr. z.

Obžalovaný vyhradil si lhůtu na rozmyšlenou a přípisem podaným osobně dne 19. března 1934 u okresního soudu v Prostějově »podal« z uvedeného rozsudku odvolání co do viny a trestu a nepodmíněného odsouzení. Okresní soud v Prostějově usnesením ze dne 3. července 1934 odvolání obžalovaného podle § 467 tr. ř. jako opožděné odmítl s tím, že obžalovaný ohlásil odvolání teprve dne 19. března 1934, tedy o den později. Toto usnesení doručeno bylo s poučením o právu stížnosti dne 21. července 1934, obžalovaný si proti němu nestěžoval, takže usnesení to se stalo pravoplatným.

Okresní soud v Prostějově, zjistiv teprve později, že poslední den lhůty k ohlášení odvolání, to je 18. března 1934, byla neděle, tedy den, ve který poštovní úřad místa, kde spis měl býti podán poště neb úřadu (t. j. okresnímu soudu v Prostějově), nepřijímá v obvyklých hodinách každodenních doporučených zásilek a tedy že tento den se nevčítá do třídní lhůty, a tedy že lhůta k ohlášení odvolání prodloužena byla do 19. března 1934, takže odvolání bylo ohlášeno, resp. podáno včas, předložil spisy krajskému soudu v Olomouci jako soudu odvolacímu za účelem rozhodnutí o odvolání obžalovaného. Odvolací soud však spisy vrátil okresnímu soudu v Prostějově bez vyřízení, ježto vzhledem ku pravoplatnému odmítnutí odvolání okresním soudem v Prostějově nemohl o zmíněném opravném prostředku rozhodovati, ač by jinak odvolání obžalovaným »podané« i bez dalšího provedení odpovídalo předpisu § 467, II. odst. tr. ř.

Uvedeným usnesením okresního soudu v Prostějově ze dne 3. července 1934, porušen byl zákon v ustanovení §§ 6, 466, I. odst. tr. ř., neboť tento soud, ač konec třídní lhůty § 466, I. odst. tr. ř., t. j. 18. března 1934 padl na neděli, tedy na den, ve který poštovní úřad místa, kde spis má býti podán poště nebo úřadu, nepřijímá v obvyklých hodinách každodenních doporučených poštovních zásilek, včítal proti předpisu § 6 tr. ř. ten den do lhůty a následkem toho odvolání obžalovaného dne 19. března 1934 osobně u soudu podané jako opožděné odmítl.

Toto nesprávné, zákon porušující usnesení okresního soudu v Prostějově, které brání tomu, aby příslušný krajský jako odvolací soud

mohl vyřídití odvolání obžalovaného z viny, trestu a nepodmíněného odsouzení, nelze zbaviti účinnosti stížností dozorcí podle § 15 tr. ř., (sr. rozh. čís. 1743 víd. sb.), ježto podle § 481 tr. ř. je opravný prostředek proti usnesením okresních soudů přesně upraven; nápravu lze zjednati jen zmateční stížností na záštitu zákona. Bylo proto zmateční stížnosti na záštitu zákona vznesené generální prokuraturou podle §§ 33 a 479 tr. ř. vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 5192.

Poškodený, ktorý v dobe, kedy obžalobu zastupoval ešte verejný žalobca, pri svojom svedeckom výslechu pred súdom prehlásil, že nežiada potrestanie obžalovaného, vzdal sa tým práv súkromného žalobcu a nemôže už ako náhradný súkromný žalobca vystúpiť.

(Rozh. zo dňa 17. januára 1935, Zm IV 178/34.)

Na j v y š š í s ú d v trestnej veci proti V. D., obžalovanému z prečinu zneužitia úradnej moci, odmietol zmätočnú sťažnosť náhradného súkromného obžalobcu.

D ô v o d y:

Proti rozsudku vrchného súdu podal zmätočnú sťažnosť náhradný súkromný obžalobca na základe § 384, čís. 9 a § 385, č. 1 a), b) tr. p.

Pri preskúmaní tejto zmätočnej sťažnosti presvedčil sa najvyšší súd, že poškodený J. K. za stopovania pri svojom súdnom výsluchu ako svedok u okresného súdu v S. dňa 12. januára 1933 prehlásil, že nežiada potrestanie obžalovaného. Toto vyjadrenie poškodeného obsahuje zrejme zrieknutie sa práva súkromného žalobcu. Po tomto vyjadrení nemôže už poškodený ako náhradný súkromný žalobca vystúpiť, pretože upustením od súkromnej žaloby podľa odst. 1 § 49 tr. p. práva súkromného žalobcu zanikajú a podľa odst. 4 § 49 tr. p. upustenie od súkromnej žaloby nelze odvolať a tá okolnosť, že poškodený toto vyjadrenie učinil v dobe, kedy žalobu zastupoval ešte verejný žalobca, účinok zrieknutia nemení. Poškodený nebol preto oprávnený k ohláseniu a prevedeniu zmätočnej sťažnosti a jeho zmätočná sťažnosť mala byť podľa § 32 tr. p. nov. odmietnutá súdom, u ktorého bola podaná. Pretože sa tak nestalo, preto najvyšší súd zmätočnú sťažnosť, ako podanú osobou k tomu neoprávnenou, podľa odst. 3 § 434 tr. p. odmietol a podľa § 30 por. nov. nehľadel na to, či sú tu také dôvody zmätočnosti, ktoré ináčej treba brať v úvahu z úradnej povinnosti.

Čís. 5193.

Ustanovení § 55 a) tr. zák. a § 400 veta prvá tr. ř. mají místo jen, byl-li obžalovaný rozsudkem soudu první stolice nebo nálezem vyšší soudní stolice odsouzen k trestu na svobodě nebo k trestu peněžitému,